

Lola

Lola fietste vaak en haar tochten duurden steeds langer. Volgens haar familieleden werd ze daartoe gedreven door huwelijksproblemen en werkloosheid. Zelf wilde ze het niet zo ver zoeken. Ze fietste zomaar. Ze had erg gespierde benen.

Natuurlijk dacht ze onderweg weleens aan minder prettige dingen. Zo kwam het regelmatig bij haar op dat alles waarnaar ze verlangde, lang op zich liet wachten. De enige oplossing die ze daarvoor kon bedenken, bestond erin minder te verlangen. Waarschijnlijk was het zelfs aangewezen zich tot slechts één verlangen te beperken. Ze probeerde te kiezen tussen een goed huwelijk en een interessante baan, maar vond beide in feite te onbelangrijk om zich er volledig naar te richten. Haar man zou hoe dan ook weggaan, en als ze werkte, kon ze niet fietsen tijdens het mooiste deel van de dag. Ze hield niet van kunst en beoefende geen competitiesport. Geld en aanzien interesseerden haar evenmin. Misschien begon ze daarom voor het eerst in haar leven hevig naar een zielsverwant te verlangen.

Vaak stopte ze bij een groot weiland, even buiten de stad. Ze hield ervan naar grazende runderen te kijken, al wilde ze niet te lang nadenken over de details van hun herkauwproces. Op een frisse lentemiddag ontmoette ze een man bij het prikkeldraad. Hij heette Bert en was een jaar of tien ouder dan zij. 'Je lijkt nogal van koeien te houden', zei Bert.

Ze haalde haar schouders op en bleef strak voor zich uit kijken. Hij stond nogal dichtbij, vond ze. Met haar nagel verwijderde ze wat mos van een houten paaltje dat de elektrisch geladen afrastering op zijn plaats hielp te houden.

'Ken je de gebroeders Heck?' vroeg Bert.

Lola schudde haar hoofd. Ze kende niet zo veel mensen.

'Die hebben het Heckrund ontworpen. Tot op de dag van vandaag is dat de beste poging om de "oeros" na te maken. Die is sinds de Middeleeuwen uitgestorven.'

Hij leek indruk op haar te willen maken. Ze merkte wel dat hij deze openingszinnen min of meer had ingestudeerd. Misschien had hij haar al vaker bij de wei zien staan.

'Ze kunnen het hele jaar buiten lopen en hebben weinig zorg nodig.'

Lola voelde hoe hij haar gezicht afzocht.

'Ik ben boer,' zei Bert. 'Deze beesten zijn van mij. Het land ook.'

Lola knikte kort. Een tijdlang klonk er enkel het paniekerige geluid van een vogel.

'Heckrunderen produceren ook minder methaangas,' zei Bert. 'Dat is beter voor het milieu.'

'Hoe heet die?' vroeg Lola. Ze wees naar een jonge stier die kwaad de vliegen van zijn kop schudde. Hij was haar lievelingsrund.

Bert was even stil.

'Die heeft niet echt een naam. Je mag er een bedenken als je wilt.'

'Lola', zei Lola.

'Maar het is een stier.'

Lola haalde haar schouders op en bleef naar de stier staren. Bert lachte nerveus.

'Goed dan', zei hij. 'Die stier heet Lola. En hoe heet jij?'

'Lola', zei Lola.

Bert vond dat gemakkelijk om te onthouden.

Lola had het gevoel dat Lola haar begreep. Hij keek zo. Ze zocht hem zo vaak mogelijk op. Als Bert niet in de buurt was, bleef ze langer en vertelde ze soms wat over zichzelf en over Luc, haar man, die haar collega was geweest en haar ten huwelijk had gevraagd. Ze had geknikt en stil afgewacht wat er zou gebeuren. Na drie jaar wilde hij scheiden. Hij zei dat hij haar zwijgzaamheid niet meer kon verdragen. Als hij haar vroeg of ze met de scheiding instemde, schudde ze haar hoofd. Ze wist niet wat ze daar nog aan toe kon voegen.

De meewarige blik achter de lange wimpers van haar evenhoevige naamgenoot ontroerde haar diep. Hij schudde zijn kop. Ze begreep dat ze niets duidelijk hoefde te maken. Dat hij alles over echtscheidingen wist en alles over haar. Het volstond in zijn grote ronde ogen te kijken. Na elk bezoek voelde ze zich beter. Het was alsof iemand eindelijk de verwarming had aangezet.

Haar moeder en Luc, die het altijd roerend eens waren over alles wat Lola aanging, interpreteerden de rust die in haar was neergedaald als een toegenomen afwezigheid. Toen ze zich zoals elke woensdagavond in het ouderlijk huis over aspergeroomsoep bogen, hielden ze Lola een paar minuten in de gaten. Daarna wisselden ze een veelzeggende blik.

'Fietst ze nog zo veel?' wilde Lola's moeder weten.

'Constant', antwoordde Luc. 'Ik zie haar hooguit een uur per dag.'

'En ben je nog van plan te scheiden?'

'Ja', zuchtte Luc. 'Maar dat wil ze ook niet.'

'Je weet dat je hier altijd welkom zal zijn.'

'Ja, dat moet wel. Die soep doet niemand je na.'

De moeder lachte schel. Ze lieten hun ogen terloops langs Lola glijden en glimlachten naar elkaar.

Lola nam nooit deel aan hun repetitieve conversaties. Ze luisterde niet eens meer. Ze dacht aan Lola. De regen trommelde op het dak van de veranda. Waarschijnlijk stond hij op stal.

'Ze is altijd wat raar geweest,' zei haar moeder. 'Soms sprak ze dagen niet. We dachten dat een man daar verandering in zou brengen, maar helaas.'

Daarna hielden ze erover op, omdat Lola's vader aanschouf aan tafel. Hij schreeuwde weleens dat ze hun bek moesten houden. Ze hielden daar rekening mee, want hij had een zwak hart.

Het werd een mooie zomer. Bert stelde Lola kort voor aan zijn nieuwe Heckrunderen. De vaarzen waren stug en stevig en eisten een stuk van de wei op. Daar stonden ze met vijf te grazen. Nu en dan wierpen ze een vijandige blik op de rest van het vee.

'Prachtbeesten,' zei Bert. 'En hoe gaat het met jou?'

Lola glimlachte en opende haar armen toen Lola op haar af kwam rennen. Zoals altijd had ze wat selder voor hem meegenomen. Hij krulde zijn paarse tong eromheen en kauwde er lang op terwijl zij met haar nagels over zijn neus streelde.

Als Bert er niet was, krom ze weleens over het hek. Ze ging dan bij Lola staan, zodat die ook een groepje was. Sinds de komst van de Heckrunderen raakte hij nogal geïsoleerd. Soms nam ze een ruwe borstel mee, waarmee ze minutenlang Lola's rug borstelde. Regelmatig keek hij dan dankbaar naar haar op. Soms liepen Lola en Lola samen wild heen en weer door de wei en het gebeurde dat ze daar beiden wat bij loeiden. De Heckrunderen werden er steeds onrustiger van. Als Lola wegging, volgde Lola haar tot bij de afrastering. Hij bleef er staan tot zijn vriendin eroverheen was geklommen en met haar fiets om de bocht was verdwenen. Soms zwaaide Lola nog even en dan knikte Lola met zijn kop.

Toen de eerste najaarsbuien de veldwegen in slijkpoelen veranderden, ging Luc eindelijk bij Lola weg. Haar moeder hielp hem bij het inpakken. Ze berispte haar dochter toen die ook een handje wilde toesteken.

'Laat dat', zei ze. 'En je kunt een poos niet meer komen eten, want de burens roddelen over de scheiding. Wacht tot het wat is overgewaaid.'

'Je zou verwachten dat ze toch wat zou zeggen nu we elkaar voor het laatst zien', zei Luc. 'We hebben uiteindelijk drieënhalft jaar tafel en bed gedeeld.'

'Ja, het verbetert er niet op', zei de moeder.

Ze wachtten beiden nog even af of Lola wat zou zeggen. Toen ze bij het raam gingen zitten, pakten ze verder. Uit beleefdheid wachtte Lola tot ze klaar waren. Daarna trok ze haar laarzen aan en stopte ze een selder in de zak van haar kaki regenjas.

Zoals ze verwacht had, verhinderde de modder haar om de wei met de fiets te bereiken. Ze parkeerde hem tegen een silo aan en legde het laatste stuk te voet af.

Lola kwam niet. Ook niet toen ze riep. Hij stond met zijn achterste naar haar toe en zag er magerder uit dan anders. Ze had de indruk dat hij rilde. De huivering ging op haar over toen ze het hek beklom en op hem afrende.

Ze tilde zijn kop op met beide handen. In zijn ogen las ze een haast onwereldse treurigheid. Ze onderwierp de stier aan een paniekerig maar grondig onderzoek. Met haar hand voor haar mond geslagen, bleef ze lang naar zijn buik staren. Tussen zijn achterpoten gaapte een zichtbaar gebrek. Bert had hem toetgetakeld. Haar vriend was geen sterrenbeeld meer en leed daar hevig onder. Ze probeerde Lola de os met haar blik duidelijk te maken dat het voor haar geen verschil maakte. Hij wendde zich beschaamd van haar af en stapte naar de elektrische afrastering. Daar ging hij met zijn hoofd tegenaan staan tot Lola hem met een houten plankje van de tienduizendvoltimpulsen wegjoeg. Beiden loeiden hartverscheurend.

Toen Bert op haar af kwam rennen, klemde ze haar vingers nog harder om het plankje en sloeg ze ermee naar zijn gezicht.

‘Hij maakte mijn Heckrunderen onrustig!’ riep hij.

Door de zwaaibewegingen verloor Lola haar evenwicht. Ze belandde in het natte gras en bleef daar liggen. Ze zag hoe Lola opnieuw gelaten op de elektrische afrastering afstapte en wist dat het nooit meer goed zou komen. Bert knielde naast haar neer. Ze schopte hem toen hij haar probeerde overeind te helpen.

‘Ik wist niet dat je het zo erg zou vinden’, zei hij. ‘t Is nog altijd een mooi beest. Een os groeit minder snel dan een stier maar krijgt mooier en smakelijker vlees.’

Dat had hij niet moeten zeggen. Een dag later brandde zijn boerderij af en werd een van zijn ossen gestolen. Nadat hijzelf op het nippertje aan de vlammenzee was ontsnapt, zocht hij voor het eerst in zijn leven psychische hulp.

Een anonieme tipgeefster had het over een os in de tuin van haar dochter. Toen de politie bij Lola aanbelde, was de tuin echter leeg. De agenten konden zich moeilijk voorstellen dat de verdachte erin geslaagd was het dier in haar woning te verbergen. Hoewel ze geduldig en aardig waren, kwamen ze geen meter verder. Lola zweeg tot ze haar met rust lieten.

Annelies Verbeke

Groener gras

De Geus, 2012

pp. 60-64